

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ของสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ผู้วิจัยศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียนและชุมชนใน
เขตบริการโรงเรียน (บริบท) และศึกษาระดับการประเมิน ความพร้อมด้าน ปัจจัยเบื้องต้น
กระบวนการ ผลผลิต ผลกระทบ เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluative Research) วิธีการประเมิน
โครงการอาหารกลางวัน โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส โดยประยุกต์ จาก
แบบจำลองซิปปี้ (CIPP Model) เป็นรูปแบบ CIPPI Model เป็นแนวทางในการประเมิน ซึ่งมี
สาระสำคัญดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส ซึ่งอยู่ในพื้นที่ 13 อำเภอ จำนวนโรงเรียน 343 โรงเรียน
ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรในแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ที่	ชื่อสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	ประชากร	
		โรงเรียนที่จัดโครงการอาหารกลางวัน	
1.	เมือง		42
2.	ตากใบ		30
3.	บาเจาะ		27
4.	บึงอ		23
5.	ระแงะ		41
6.	เรือเขา		40
7.	ศรีสาคร		18
8.	แว้ง		28
9.	สุโหงโกลก		13
10.	สุโหงป่าตี		32
11.	สุคีริน		15
12.	ชะแมะ		18
13.	เจาะไฮว็อง		16
รวมทั้งสิ้น			343

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 185 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยวิธีการดังนี้

1. หาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีคำนวณตามสูตรของ ยามานะ (Yamane, 1973 : 727-728) ดังต่อไปนี้ ณ เวทย์ ศรีวิหะ, 2540 : 67)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ	n	คือ	จำนวนตัวอย่างหรือขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ	จำนวนหน่วยทั้งหมดหรือขนาดของกลุ่มประชากร
	e	คือ	ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมรับให้เกิดได้

แทนค่า

$$n = \frac{343}{1 + 343(.05)^2}$$

$$n = 184.65$$

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ใช้ในการตอบแบบสอบถามจำนวน 185 โรงเรียน ซึ่งอยู่ในพื้นที่ 13 อำเภอ มีจำนวนทั้งสิ้น 343 โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่างครั้งนี้ยอมให้คลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 หรือ ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 เมื่อแทนค่าแล้ว จะได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 184.65 ปัดเป็น 185 คิดเป็นร้อยละ 53.93 ของประชากร

2. เหยิบสัดส่วนโรงเรียนที่จัดโครงการอาหารกลางวันในแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกับขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 53.93 ของแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูล ในแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
ที่ใช้ในการออกแบบสอบถาม

ที่	ชื่อสำนักงาน การประถม ศึกษาอำเภอ	โรงเรียน		ผู้ให้ข้อมูล	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้บริหาร โรงเรียน	ครูผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบ โครงการอาหารกลางวัน
1.	เมือง	42	23	23	23
2.	ตากใบ	30	16	16	16
3.	บาเจาะ	27	14	14	14
4.	ช้างอ	23	12	12	12
5.	ระแงะ	41	22	22	22
6.	รือเสาะ	40	22	22	22
7.	ศรีตาก	18	10	10	10
8.	แว้ง	28	15	15	15
9.	สุโหงโกลก	13	7	7	7
10.	สุโหงปาดี	32	17	17	17
11.	สุคีริน	15	8	8	8
12.	จะแนะ	18	10	10	10
13.	เจาะไอร้อง	16	9	9	9
รวมทั้งสิ้น		343	185	185	185

จากตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 185 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลในการออกแบบสอบถามโรงเรียนละ 2 คน จำนวนทั้งสิ้น 370 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 185 คน และครูผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน 185 คน

3. ตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เป็นรายสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอให้ใช้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตาราง 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้
ปรับปรุงจากเครื่องมือในการวิจัยที่ผู้อื่นสร้างไว้แล้วและสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพการดำรงตำแหน่งของผู้ตอบแบบ
สอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) 2 รายการ คือ ผู้บริหารโรงเรียน
และครูผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่วไปของ
โรงเรียน และชุมชนเขตบริการโรงเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
2 รายการ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านสภาพความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น
ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ ในคำนิยามงานโครงการอาหารกลางวัน
ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต
(Likert) 2 รายการคือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน
โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Checklist) 2 รายการ คือ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบโครงการอาหาร
กลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา

2. การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามลำดับดังนี้

2.1 ศึกษา ค้นคว้าแนวคิดจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และเครื่องมือการวิจัยที่ผู้อื่นสร้างไว้
แล้ว มาคัดเลือกและปรับปรุงให้สอดคล้องกับการประเมินโครงการอาหารกลางวันตามลักษณะ
ต่อไปนี้ คือ บริบท ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบ

2.2 กำหนดขอบเขตของข้อคำถามตามตัวแปรที่จะศึกษา และศึกษาเครื่องมือในงานวิจัยของ กวี เพ็งศรี (2537 : 89-105) โชคชัย รัตนอุดม (2539 : 191-220) และ สวาตส์ ขนานได้ (2543 : 88-96) นำมาปรับปรุง และใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 117) ปรากฏว่า ทุกข้อได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ .60 - 1.00

2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try Out) กับ โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 30 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 2 คน จำนวนทั้งสิ้น 60 คน จำนวนเป็นผู้บริหารโรงเรียน 30 คน ครูผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน 30 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่อำเภอตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ นำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) โดยวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) อ้างอิงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 125) ได้ค่าความเชื่อมั่น ดังนี้ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการประเมินโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .9188 แยกเป็นรายด้าน คือ ด้านสภาพความด้านปัจจัยเบื้องต้น ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8646 ด้านกระบวนการและสภาพการดำเนินงาน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9380 ด้านผลผลิต ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9215 และด้านผลกระทบ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8542

2.6 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

วิธีการประเมิน

การวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมิน โดยประยุกต์จากรูปแบบจำลองซีพี (CIPP Model) เป็นรูปแบบ CIPPI Model โดยมุ่งประเมิน 5 ส่วน ดังนี้ (รายละเอียดตามตาราง 3)

1. ประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาพแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียน และชุมชนในเขตบริการของโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน โครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา

2. ประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินความพร้อมเกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ และการสนับสนุนจากชุมชน ที่ใช้ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา

3. ประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดโครงการอาหารกลางวัน ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กำหนด ได้แก่ การเตรียมผลผลิตจากการเกษตรเพื่อประกอบอาหาร การเตรียมอาหาร การประกอบอาหาร การรับประทานอาหาร การเก็บและล้าง การจัดการ และการถนอมอาหาร รวมถึงการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน

4. ประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอาหารกลางวัน เช่น การรับประทานอาหาร ภาวะทุพโภชนาการ การเรียนรู้ การปฏิบัติ การนำไปใช้ในวิถีประจำวันของนักเรียน และการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการอาหารกลางวัน

5. ประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลผลิตของโครงการอาหารกลางวันที่มีก่อให้เกิดผลตามมาทั้งทางด้านบวกและด้านลบ ที่มีต่อ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน

ตาราง 3 รูปแบบการดำเนินการประเมินทั้ง 5 มิติ

มิติการประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
1. ประเมินบริษัท	1.1 สภาพแวดล้อมเชื่อมโยง โรงเรียน ประถมศึกษา สปจ. นราธิวาส	ผู้บริหาร โรงเรียน และครู	แบบสอบถาม	ค่าความพึงพอใจ	
	1.2 สภาพแวดล้อมเชื่อมโยงของชุมชน เขตบริการโรงเรียน				
2. ประเมินปัจจัย เบื้องต้น	2.1 ความพร้อมด้าน บุคลากร เช่น ครู คนครัว งบประมาณ เช่น เงินทุนหมุน เวียน เงินอุดหนุน วัสดุอุปกรณ์ เช่น เครื่องมือเครื่อง ใช้และเครื่องครัว	ผู้บริหาร โรงเรียน และครู	แบบสอบถาม	ค่าความพึงพอใจ เชิงสถิติ และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน	พิจารณาความเห็นเชิงค่าตัว กลางเลขคณิต ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง มาก 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง น้อย 0.51-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด
	2.2 ความพร้อมด้านการสนับสนุน จากชุมชน				

มิติการประเมิน	ข้อมูลที่พิจารณา	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
3. ประเมินกระบวนการ	3.1 กิจกรรมของครูและนักเรียนตามกระบวนการ ทั้ง 7 ขั้นตอน เตรียมสื่อจัด เช่น พืช ผัก ปลา เนื้อ หรืออาหารสัตว์ เตรียมอาหาร ประกอบอาหาร รับประทานอาหาร เก็บและล้าง การจัดกา การอนุเมอาหาร	ผู้บริหาร โรงเรียน และครู	แบบสอบถาม	จำนวนค่าตัวกลาง เลขคณิต และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน	พิจารณาความเห็นเกี่ยวกับตัว กลางเลขคณิต ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง มาก 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง น้อย 0.51-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด
	3.2 การมีส่วนร่วมของนักเรียนในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน				

มิติการประเมิน	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้	การวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การประเมิน
4. ประเมินผลผลิต	4.1 การรับประทาน อาหารของนักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน และครู	แบบสอบถาม	คำนวณค่าตัวกลาง เลขคณิต และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน	พิจารณาความเห็นที่ตามค่าตัว กลางเลขคณิต ดังนี้ 4.51-5.00 หมายถึง มากที่สุด
	4.2 ภาวะสุขภาพโภชนาการ ของนักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน และครู	แบบสอบถาม	คำนวณค่าตัวกลาง เลขคณิต และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.51-4.50 หมายถึง มาก 2.51-3.50 หมายถึง ปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง น้อย
	3.4 การเขียนผู้ การ ปฏิบัติ การนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันของนักเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน และครู	แบบสอบถาม	คำนวณค่าร้อยละ	0.51-1.50 หมายถึง น้อยที่สุด
	4.4 การบรรลุวัตถุประสงค์ ประสงค์ของโครงการ	ผู้บริหาร โรงเรียนและครู	แบบสอบถาม	คำนวณค่าร้อยละ	
	5. ประเมินผลกระทบ	ผลที่ได้รับจาก การ ดำเนินงานโครงการ อาหารกลางวันทั้งทางบวก และลบ ที่มีคือนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชน			

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนด้วยตนเอง หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้วจะไปรับแบบสอบถามคืน หลังจากส่งไปแล้ว 2 สัปดาห์
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์สรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัย

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 กำหนดระดับการประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) อ้างถึงใน ฮาถม สุวรรณมิตร (2538 : 55 – 56) ดังนี้

1. การประเมินสภาพความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น

มีความพร้อมพอเพียงมากที่สุด	คะแนนเท่ากับ 5
มีความพร้อมพอเพียงมาก	คะแนนเท่ากับ 4
มีความพร้อมพอเพียงปานกลาง	คะแนนเท่ากับ 3
มีความพร้อมพอเพียงน้อย	คะแนนเท่ากับ 2
มีความพร้อมพอเพียงน้อยที่สุด	คะแนนเท่ากับ 1

2. การประเมินกระบวนการ

ปฏิบัติมากที่สุด	คะแนนเท่ากับ 5
ปฏิบัติมาก	คะแนนเท่ากับ 4
ปฏิบัติปานกลาง	คะแนนเท่ากับ 3
ปฏิบัติน้อย	คะแนนเท่ากับ 2
ปฏิบัติน้อยที่สุด	คะแนนเท่ากับ 1

3. การประเมินผลผลิต

พึงพอใจมากที่สุด	คะแนนเท่ากับ	5
พึงพอใจมาก	คะแนนเท่ากับ	4
พึงพอใจปานกลาง	คะแนนเท่ากับ	3
พึงพอใจน้อย	คะแนนเท่ากับ	2
พึงพอใจน้อยที่สุด	คะแนนเท่ากับ	1

4. การประเมินผลกระทบท

ผลกระทบมากที่สุด	คะแนนเท่า	5
ผลกระทบมาก	คะแนนเท่า	4
ผลกระทบปานกลาง	คะแนนเท่า	3
ผลกระทบน้อย	คะแนนเท่า	2
ผลกระทบน้อยที่สุด	คะแนนเท่า	1

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package For the Social Sciences For Windows) เพื่อคำนวณ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

แบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูล สำหรับผู้บริหารและครูผู้เป็นหัวหน้ารับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ (Percentage) ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากแบบสอบถาม ตามข้อมูลสถานภาพการดำรงตำแหน่ง แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นด้านบริบทเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน และชุมชนเขตบริการโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นสภาพความพร้อมด้านปัจจัยเบื้องต้น

ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ ในการดำเนินงานโครงการอาหารกลางวัน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยโดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ และรายด้าน พร้อมทั้งเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการบรรยาย การแปลผลระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้เป็นหน้าที่รับผิดชอบของโครงการอาหารกลางวัน ตามแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์จากเกณฑ์สัมบูรณ์ตามแนวทางของ วัน เชนพิชัย (2535 : 531-532) กำหนดดังนี้

1. เกณฑ์การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.51-5.00	หมายถึง	พอเพียงมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.51-4.50	หมายถึง	พอเพียงมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51-3.50	หมายถึง	พอเพียงปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.51-2.50	หมายถึง	พอเพียงน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	0.51-1.50	หมายถึง	พอเพียงน้อยที่สุด

2. เกณฑ์การประเมินกระบวนการ

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.51-5.00	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.51-4.50	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51-3.50	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.51-2.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	0.51-1.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

3. เกณฑ์การประเมินผลผลิต

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.51-5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.51-4.50	หมายถึง	พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51-3.50	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.51-2.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	0.51-1.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

3. เกณฑ์การประเมินผลกระทบบ

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.51 – 5.00	หมายถึง	ผลกระทบมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.51 – 4.50	หมายถึง	ผลกระทบมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.51 – 3.50	หมายถึง	ผลกระทบปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.51 – 2.50	หมายถึง	ผลกระทบน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	0.51 – 1.50	หมายถึง	ผลกระทบน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 คำนวณหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ใช้สูตร (ทวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 117) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา
	$\sum R$ แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538 : 125) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

- เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
 n แทน จำนวนข้อ
 S_i^2 แทน คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
 S^2 แทน คะแนนความแปรปรวนทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 ค่าความถี่ (Frequency)
 2.2 ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่รวม}} \times 100$$

- 2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (Ferguson, 1981 : 68)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

- เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อมูล

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้
(Ferguson, 1990 : 68)

$$S.D = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	จำนวนของข้อมูลทั้งหมด
	X	แทน	ค่าของคะแนนแต่ละตัว
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง